

HE 166/2018 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi virvoitusjuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi virvoitusjuomaverosta annettua lakia siten, että virvoitusjuomien valmisteveroa korotettaisiin. Veronkorotus kohdistettaisiin kaikkiin virvoitusjuomiin, mutta kuitenkin siten, että korotus painottuisi sokeripitoisiin juomiin. Yli 0,5 prosenttia sokeria sisältävien virvoitusjuomien valmistevero korotettaisiin 22 sentistä 27 senttiin litralta valmista juomaa. Muiden virvoitusjuomien valmistevero nousisi 11 sentistä 12 senttiin litralta. Sokeripitoisten juomajauheiden vero korotettaisiin 140 sentistä 172 senttiin kilogrammalta, ja muiden juomajauheiden vero 95 sentistä 104 senttiin.

Veronkorotuksen seurauksena sokeripitoisten virvoitusjuomien vähittäismyyntihinnat nousisivat arviolta keskimäärin noin kolme prosenttia ja muiden virvoitusjuomien vähittäismyyntihinnat noin prosentin.

Ehdotettu veronkorotus kasvattaisi virvoitusjuomaveron tuottoa vuositasolla noin 25 miljoonaa euroa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2019 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
PERUSTELUT	3
1 Nykytila.....	3
1.1 Lainsäädäntö	3
1.2 Käytäntö.....	5
1.3 EU-lainsäädäntö sekä kansainvälinen kehitys	7
1.4 Nykytilan arviointi	10
2 Esityksen tavoitteet ja ehdotukset.....	11
2.1 Tavoitteet	11
2.2 Toteuttamisvaihtoehdot.....	11
2.3 Ehdotukset.....	11
3 Esityksen vaikutukset.....	13
3.1 Taloudelliset vaikutukset	13
3.2 Vaikutukset kansanterveyteen.....	14
4 Asian valmistelu.....	14
5 Riippuvuus muista esityksistä.....	15
6 Voimaantulo.....	15
LAKIEHDOTUS	16
Laki virvoitusjuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta	16
LIITE	17
LIITE	19
RINNAKKAISTEKSTI.....	19
Laki virvoitusjuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta	19

PERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö

Virvoitusjuomista valtiolle suoritettavasta valmisteverosta säädetään virvoitusjuomaverosta annetussa laissa (1127/2010), jäljempänä *virvoitusjuomaverolaki*. Virvoitusjuomista on Suomessa kannettu veroa vuodesta 1940 lähtien, nykyinen virvoitusjuomaverolaki tuli voimaan vuoden 2011 alusta. Vuoden 2016 loppuun laki oli nimeltään makeisten, jäätelön ja virvoitusjuomien valmisteverosta annettu laki ja sen nojalla valmisteveroa kannettiin virvoitusjuomien lisäksi makeisista ja jäätelöstä.

Virvoitusjuomaveron alaiset tuotteet määritellään lain liitteen verotaulukossa tuoteryhmittäin viittaamalla Euroopan yhteisön yhdistetyn nimikkeistön, jäljempänä *tullitariffi*, asianomaisiin nimikkeisiin. Virvoitusjuomaveroa kannetaan lain perusteella laajasti tullitariffin nimikeryhmään 22 ja nimikkeisiin 2009, 2106, 3302 ja 3824 kuuluvista alkoholittomista tai vain vähän alkoholia sisältävistä juomista tai sellaisten valmistukseen käytettävistä tuotteista. Näitä ovat muun muassa limonadit, kivennäisvedet, sellaisenaan nautittavat mehut, proteiinijuomat, maustetut maidot, mehujen valmistamiseen käytettävät tiivisteet ja kiinteät juoma-ainekset. Vero määräytyy valmiin juomamäärän perusteella, joten laimennettavista juomista, kuten mehutiivisteistä, vero määrätään laimennussuhteen perusteella.

Nimikkeen 2201 vedestä kannetaan virvoitusjuomaveroa silloin kun tuote on pakattu enintään viiden litran vähittäismyyntipakkaukseen. Veron ulkopuolella on näin ollen esimerkiksi vesijohtosta tai kaivosta saatava talousvesi, jota ei pakata vähittäismyyntipakkaukseen.

Yli 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävistä juomista kannetaan valmisteveroa alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain (1471/1994), jäljempänä *alkoholiverolaki*, nojalla. Alkoholiveron piiriin kuuluu lisäksi olut, jonka alkoholipitoisuus on yli 0,5 tilavuusprosenttia. Näitä rajoja alkoholipitoisuudeltaan miedompia juomia ja oluita pidetään virvoitusjuomina, ja niistä kannetaan valmisteveroa virvoitusjuomaverolain nojalla.

Virvoitusjuomaverolakia ei sovelleta pientuottajien valmistamiin virvoitusjuomiin. Pientuottajaksi katsotaan muista alan toimijoista riippumaton valmistaja, joka kalenterivuoden aikana luovuttaa kulutukseen enintään 50 000 litraa virvoitusjuomaa. Pientuotannon vapauttamiseen verosta sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkitykseen tukeen annettua komission asetusta (EU) N:o 1407/2013. Verovapaus koskee myös tuontituotteita, jotka täyttävät vastaavat edellytykset.

Lakia ei sovelleta myöskään tiettyihin erityisruokavaliovalmisteisiin, kuten kliinisiin ravintovalmisteisiin, äidinmaidonkorvikkeisiin, lastenruokiin ja laihdutusvalmisteisiin. Näitä koskeva lainsäädäntö on uudistumassa. Kauppa- ja teollisuusministeriön antamia tuotekohtaisia asetuksia ja päätöksiä sovelletaan siihen saakka, kunnes erityisille ryhmille tarkoitetuista elintarvikkeista annetun parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 609/2013 nojalla annettuja tai annettavia delegoituja asetuksia aletaan soveltaa. Erityissäännöksiin perustuvien erityisruokavaliovalmisteiden lisäksi virvoitusjuomaveron ulkopuolelle on jätetty erittäin niukkaenergiset, painonhallintaan tarkoitettut erityisruokavaliovalmisteet, elintarvikelain (23/2006) nojalla säädetty vaatimukset täyttävät ravintolisät sekä lääkelain (395/1987) mukaiset lääkevalmisteet.

Virvoitusjuomaveroa koskevia säännöksiä on muutettu kolmeen otteeseen virvoitusjuomaverolain voimassaoloaikana. Vuoden 2012 alusta virvoitusjuomien veroa korotettiin ja keinote-

HE 166/2018 vp

koisesti makeutettujen juomajauheiden verotusta koskevaa sääntelyä tarkennettiin. Vuoden 2014 alusta lakia muutettiin siten, että virvoitusjuomien vero porrastettiin sokeripitoisuuden perusteella kahteen tasoon. Lakiin lisättiin sokerittoman tuotteen määritelmä, jonka mukaan sokerittomalla tarkoitetaan tuotetta, joka sisältää mono- ja disakkarideja, ei kuitenkaan polyoleja, enintään 0,5 grammaa 100 grammassa tai 100 millilitrassa. Sokerittomien juomien vero pysyi 11 sentissä litralta, muiden eli yli 0,5 prosenttia sokeria sisältävien juomien valmistevero korotettiin 22 senttiin litralta. Sokeripitoisten juomajauheiden vero korotettiin 140 senttiin kilogrammalta sokerittomien juomajauheiden veron pysyessä 95 sentissä kilogrammalta. Lisäksi ravintolisät, erittäin niukkaenergiset, painonhallintaan tarkoitetut erityisruokavaliovalmisteet ja lääkevalmisteet rajattiin verotuksen ulkopuolelle ja juomien valmistukseen käytettävien jauheiden ja tiivisteiden verotusta koskevia säännöksiä tarkennettiin.

Viimeisin virvoitusjuomaveroa koskeva muutos tehtiin vuonna 2014 samassa yhteydessä, kun makeisten ja jäätelön valmisteverosta luovuttiin. Virvoitusjuomaveron piiristä poistettiin maustamattomat kasvipohjaiset maitoa korvaavat juomat sekä jääpalat, ja lain nimi muutettiin laiksi virvoitusjuomaverosta.

Taulukko 1. Virvoitusjuomien verotasot vuosina 2010—2018

Vuosi	Verotaso	Verotaso (juomajauheet)
2010	4,5 snt/l	34 snt/kg
2011	7,5 snt/l	75 snt/kg
2012	11 snt/l	95 snt/kg
2013	11 snt/l	95 snt/kg
2014	11 tai 22 snt/l	95 tai 140 snt/kg
2015	11 tai 22 snt/l	95 tai 140 snt/kg
2016	11 tai 22 snt/l	95 tai 140 snt/kg
2017	11 tai 22 snt/l	95 tai 140 snt/kg
2018	11 tai 22 snt/l	95 tai 140 snt/kg

Kaksinkertaisen verotuksen välttämiseksi virvoitusjuomien ja alkoholijuomien valmistukseen käytettävät virvoitusjuomat ovat verottomia. Myös lääkkeiden valmistukseen ja raaka-aineena muiden elintarvikkeiden teollisessa tuotannossa käytettävät virvoitusjuomat ovat verottomia, samoin kuin vienti.

Tullitariffin nimikeryhmään 22 kuuluvia juomia sisältävistä tilavuudeltaan enintään viiden litran vähittäismyyntipakkauksista kannetaan juomapakkauksiveroa. Veron määrä on 51 senttiä litralta pakattua tuotetta. Juomapakkauksiveroa ei kanneta panttiin perustuvaan palautusjärjestelmään kuuluvista pakkauksista eikä nestepakkaukskartongista valmistetuista pakkauksista. Myös pientuottajien valmistamia juomia sisältävät pakkaukset on rajattu veron ulkopuolelle. Pientuottajaksi katsotaan juomapakkauksverotuksessa muista alan toimijoista riippumaton val-

mistaja, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen luovuttamien juomapakkausten sisältämä juomamäärä on enintään 50 000 litraa. Virvoitusjuomia koskevista verotus- ja veronkantomenettelyistä, verovelvollisuudesta, muista verovapauksista ja verovalvonnasta säädetään valmisteverotuslaissa (182/2010).

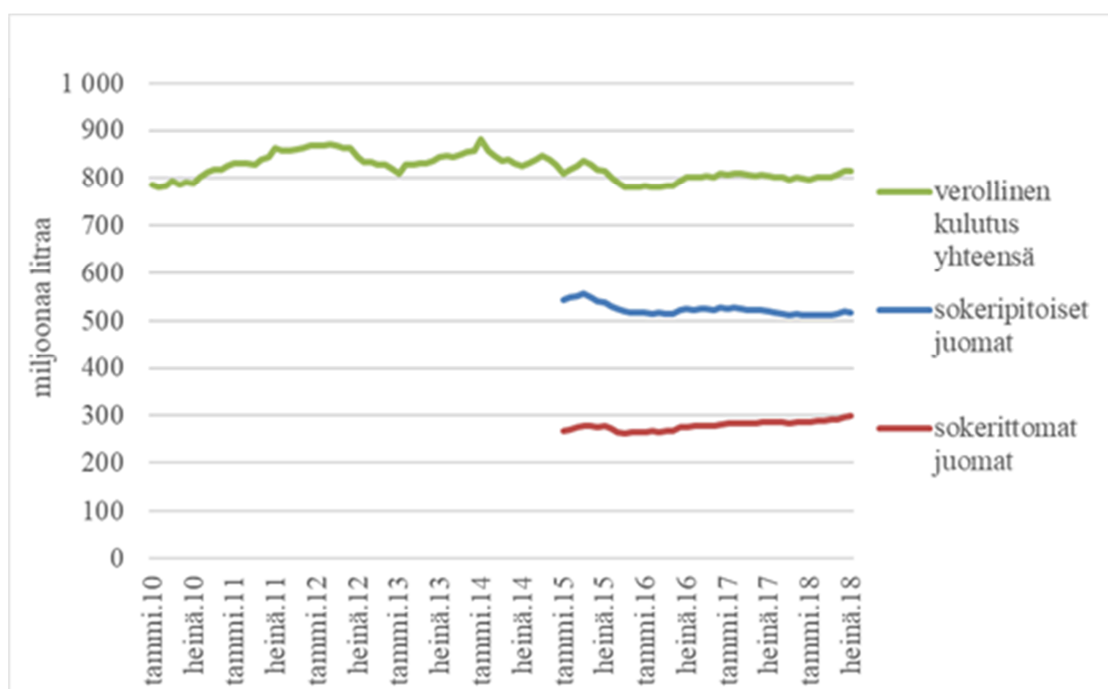
Valmisteverotus, mukaan lukien virvoitusjuomaverotus, ja sen verovalvonta kuuluvat Verohallinnon tehtäviin. Tullilla on kuitenkin valmisteverotusta koskeva valvontatehtävä ja rikostutkinta. Lisäksi Tulli vastaa Euroopan unionin ulkopuolelta maahantuotavien valmisteveronalaisten tuotteiden verotuksesta tietyssä tilanteessa. Tulli ylläpitää käytössä olevia valmisteverotuksen tietojärjestelmiä siihen asti, kun valmisteverotus siirretään toimitettavaksi Verohallinnossa asteittain käyttöön otettavalla uudella valmisohjelmistolla.

1.2 Käytäntö

Kulutus ja hintakehitys

Virvoitusjuomia verotettiin vuonna 2017 noin 800 miljoonaa litraa. Tästä runsas kolmasosa oli sokerittomia juomia ja vajaa kaksi kolmasosaa sokeripitoisia juomia. Verollisten juomien kulutus väheni edellisvuodesta noin prosentin. Virvoitusjuomien verollinen kulutus on ollut suhteellisen vakaata viime vuosina. Sokeripitoisten juomien kulutus näyttää kuitenkin hieman laskeneen ja sokerittomien juomien kasvaneen. Juomatiivisteiden osuus verollisesta kulutuksesta on vajaa viidennes.

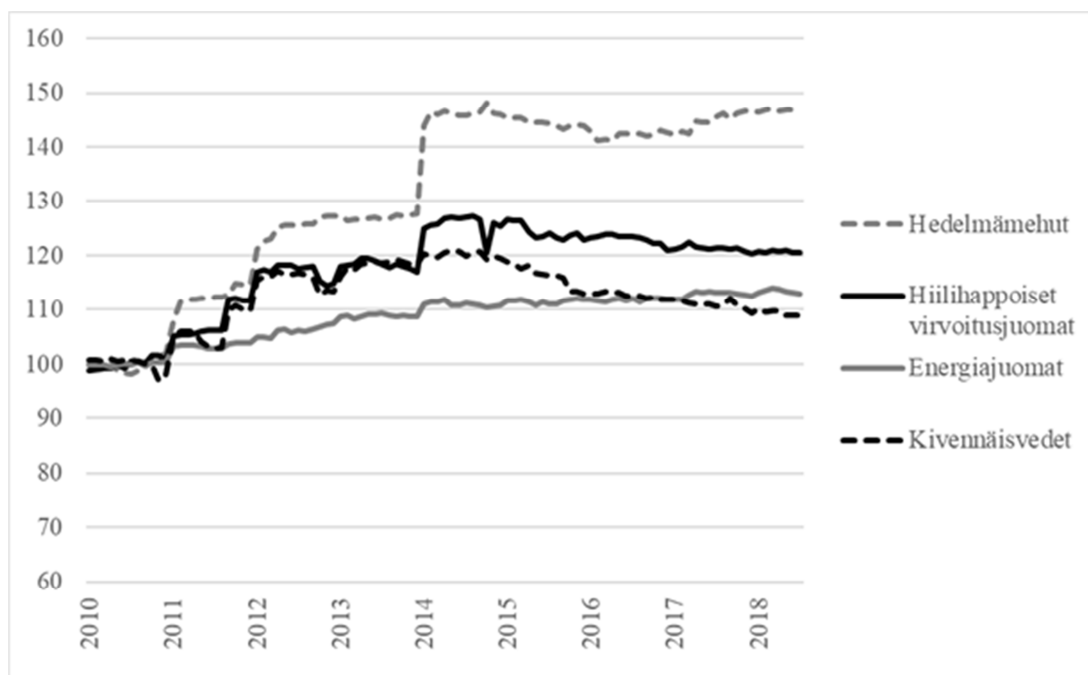
Kuva 1. Verollisten virvoitusjuomien kulutus vuodesta 2010 alkaen, liukuva 12 kuukauden summa

Virvoitusjuomaveron alaisten kivennäisvesien ja muiden virvoitusjuomien hintakehitys on Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksin perusteella ollut laskeva vuodesta 2014 lähtien. Vuoden

2014 ja 2017 välisenä aikana kivennäisvesien hinnat ovat laskeneet noin kahdeksan prosenttia ja hiilihappoisten virvoitusjuomien vajaa neljä prosenttia. Niin sanottujen energiajuomien hinnat ovat nousseet runsaan prosentin ja hedelmämeijujen laskeneet noin prosentin.

Kuva 2. Kivennäisvesien ja eräiden muiden virvoitusjuomien hintakehitys vuodesta 2010 alkaen, vuosi 2010=100

Lähde: Tilastokeskus, kuluttajahintaindeksi

Verotuotot

Virvoitusjuomien valmisteverotuotto oli 145 miljoonaa euroa vuonna 2017. Vuonna 2018 verotuoton arvioidaan kasvavan hieman. Verotuotot ovat olleet samaa suuruusluokkaa viime vuosina lukuun ottamatta vuoden 2014 alussa toteutunutta virvoitusjuomaveron korotusta, joka lisäsi verotuottoa runsaalla 50 miljoonalla eurolla.

Taulukko 2. Virvoitusjuomien verotuotto vuosina 2010—2017

Vuosi	Milj. euroa
2010	37
2011	63
2012	88
2013	94
2014	146
2015	142
2016	144
2017	145

1.3 EU-lainsäädäntö sekä kansainvälinen kehitys

Euroopan unionin lainsäädäntö

Alkoholijuomista, tupakkatuotteista ja energiatuotteista kannettavat valmisteverot on yhdenmukaistettu Euroopan unionissa siten, että verojen rakenteesta ja vähimmäisverotasoista on säädetty tuotekohtaisilla direktiiveillä. Lisäksi näitä tuotteita koskevat menettelysäännökset on yhdenmukaistettu valmisteveroja koskevasta yleisestä järjestelmästä ja direktiivin 92/12/ETY kumoamisesta annetulla neuvoston direktiivillä 2008/118/EY, jäljempänä *valmisteverodirektiivi*. Direktiivissä säädetään yleisestä valmisteverotusjärjestelmästä unionin sisällä ja varmistetaan, että tuotteet liikkuvat esteittä jäsenvaltioiden välisessä kaupassa ja että niitä verotetaan asianmukaisella tavalla.

Yhdenmukaistettujen valmisteverojen lisäksi jäsenvaltiot voivat kantaa kansallisia valmisteveroja, kunhan noudattavat valmisteverodirektiivin sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä *SEUT*, määräyksiä. Valmisteverodirektiivin mukaan jäsenvaltiot voivat kantaa valmisteveroja muistakin tuotteista, mutta se ei saa johtaa rajamuodollisuuksien käyttöönottoon. Merkittävimmät rajoitukset kansallisille veroille asettavat SEUT:n syrjimättömyysperiaate ja valtioneuvoston määräykset.

SEUT 110 artiklan mukaan jäsenvaltiot eivät saa määrätä muiden jäsenvaltioiden tuotteille korkeampia välittömiä tai välillisiä sisäisiä maksuja kuin ne välittömästi tai välillisesti määräävät samanlaisille kotimaisille tuotteille. Tämä tarkoittaa sitä, että kotimaisilta tuotteilta ja tuontituotteilta kannettavan veron on oltava saman suuruinen ja veron määräytymisperusteiden tulee olla yhdenmukaiset. Syrjimättömyysperiaate on siten otettava huomioon määrittäessä veropohjaa ja verovapauksia. Esimerkiksi kotimaisia marjamehuja ei näin ollen ole mahdollista asettaa verotuksellisesti edullisempaan asemaan kuin tuontimehuja. Tuontituotteiden verotuksen täytyy myös olla hallinnollisesti yhtä yksinkertaista kuin kotimaisten tuotteiden.

Kansallisten verojen on myös oltava yhteensopivia SEUT:n valtioneuvoston määräysten kanssa. Verotukseen saattaa sisältyä esimerkiksi verovapauksien muodossa myönnettäviä tukielementte-

HE 166/2018 vp

jä, joita pidetään SEUT 107 artiklassa tarkoitettuna valtiontukena, jos ne eivät ole yleisen verojärjestelmän mukaisia ja täyttävät muut valtiontuelle tarkoitettut ehdot. Erityisesti tulee ottaa huomioon kilpailun vääristyminen ja tuen valikoivuus. Verojärjestelmän tulee olla sellainen, ettei kenenkään voida katsoa saavan perusteetonta kilpailuetua esimerkiksi verovapautuksen tai veron soveltamisalan ulkopuolelle jättämisen vuoksi. Valtiontaloudellisin perustein kannettavan veron veropohjan rajauksia ei ole toistaiseksi pidetty kuitenkaan valtiontukimielessä ongelmallisina EU:n oikeuskäytännössä.

Virvoitusjuomien valmisteveroja eräissä maissa

Useissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa kannetaan valmisteveroa virvoitusjuomista.

Belgiassa on kannettu virvoitusjuomaveroa alkoholittomista juomista 1990-luvulta lähtien. Veroa korotettiin vuoden 2016 alusta 3,08 sentillä 6,81 senttiin litralta osana laajempaa verouudistusta. Uudistuksen tarkoituksena oli siirtää verotuksen painopistettä tulojen verottamisesta kohti kulutusta, johon liittyy negatiivisia ulkoisvaikutuksia. Vuoden 2018 alusta sokeroitujen tai makeutusainetta sisältävien vesien sekä muiden tullitariffin nimikkeeseen 2202 kuuluvien juomien vero nousi 11,92 senttiin litralta. Näiden juomien valmistukseen käytettävien juomatiivisteiden vero on 71,54 senttiä litralta ja kiinteiden juoma-ainesten vero 119,23 senttiä kilogrammalta. Maustettujen mutta makeuttamattomien vesien vero pysyi 6,81 sentissä litralta. Näiden valmistukseen käytettävien juomatiivisteiden vero on 40,88 senttiä litralta ja kiinteiden juoma-ainesten vero 68,13 senttiä kilogrammalta. Veroa ei kanneta maito-, riisi- tai soijapohjaisista juomista, nimikkeeseen 2009 kuuluvista hedelmä- tai kasvismehueista eikä maustamattomasta ja makeuttamattomasta vedestä. Alkoholiverotuksen ulkopuolelle jäävien mietojen alkoholijuomien vero on 3,75 senttiä litralta. Paahtamattomasta kahvista kannetaan veroa 20 senttiä kilolta, paahtetusta 25 senttiä kilolta ja kahviuutteesta 70 senttiä kilolta.

Ranskassa kannetaan valmisteveroa lisättyä sokeria tai makeutusainetta sisältävistä tullitariffin nimikkeisiin 2009 ja 2202 kuuluvista alkoholittomista juomista eli muun muassa limonadeista ja sokeroiduista hedelmämehuista. Veroa on kannettu vuodesta 2012. Veroa ei kanneta maito- tai soijapohjaisista juomista, pikkulasten maitovalmisteista eikä eräistä ravintoliuoksista. Heinäkuusta 2018 lähtien sokeroitujen juomien vero on porrastettu juoman sisältämän lisätyn sokerin määrän perusteella 16 verotason. Enintään gramman sokeria 100 millilitrassa sisältävän juoman vero on kolme senttiä litralta. Vero nousee asteittain siten, että se on 23,5 senttiä litralta, kun sokeripitoisuus on 15 grammaa 100 millilitrassa. Kun sokeripitoisuus ylittää tämän, vero on 23,5 senttiä litralta lisättyä kahdella sentillä lisättyä sokerigrammaa kohti. Makeutusaineilla makeutettujen juomien vero on makeutusaineen määrästä riippumatta kolme senttiä litralta. Jos juoma sisältää sekä lisättyä sokeria että makeutusainetta, kannetaan tuotteesta kumpikin vero. Vero nousee vuosittain kuluttajahintaindeksin mukaan. Alkoholiverotuksen ulkopuolelle jäävistä miedoista alkoholijuomista kannetaan veroa kuten sokeripitoisuudeltaan vastaavista alkoholittomista juomista. Kivennäisvesistä kannetaan erillistä veroa 0,58 senttiä litralta.

Latviassa valmisteveroa kannetaan lisättyä sokeria, makeutusainetta tai makuainetta sisältävästä vedestä ja kivennäisvedestä, muista alkoholittomista juomista sekä alkoholiverotuksen ulkopuolella olevista miedoista alkoholijuomista. Veron määrä on 7,4 senttiä litralta. Verosta on vapautettu hedelmä- ja kasvismehut. Latviassa kannetaan veroa lisäksi kahvista ja kahviuutteesta 142,29 senttiä kilogrammalta.

Unkarissa säädettiin vuonna 2011 laki kansanterveydellisestä tuoteverosta. Veron piirissä ovat muun muassa nimikkeisiin 2009 ja 2202 kuuluvat juomat, jotka sisältävät lisättyä sokeria yli kahdeksan grammaa 100 millilitrassa. Verosta on vapautettu vähintään 25 prosenttia hedelmää

HE 166/2018 vp

sisältävät juomat. Verotaso on kaksi senttiä litralta valmista juomaa ja 65 senttiä tiivistelitralla. Tietyn kofeiini- tai tauriinipitoisuuden ylittävistä niin sanotuista energiajuomista kannetaan veroa 75 senttiä litralta. Maustetuista oluista ja virvoitusjuomia sisältävistä alkoholijuomista kannetaan veroa kuusi senttiä litralta, jos niiden sokeripitoisuus ylittää viisi grammaa sokeria 100 millilitraa kohden.

Toukokuusta 2017 alkaen Espanjassa Katalonian alueella on kannettu alueellista virvoitusjuomaveroa juomista, jotka on makeutettu esimerkiksi sokerilla, hunajalla tai fruktoosilla. Veroa ei kanneta hedelmä- ja kasvismehuista eikä makeuttamattomista maitotuotteista tai maitotuotteita korvaavista tuotteista. Jugurttijuomat ja lääkintätarkoituksiin käytettävät juomat ovat myös veron ulkopuolella. Veron määrä on porrastettu sokeripitoisuuden mukaan siten, että vähintään viisi grammaa sokeria 100 millilitrassa sisältävien juomien vero on kahdeksan senttiä litralta ja yli kahdeksan grammaa 100 millilitrassa sokeria sisältävien juomien vero on 12 senttiä litralta. Verovelvollinen on velvoitettu siirtämään veron määrän loppukuluttajan maksettavaksi.

Iso-Britanniassa otettiin käyttöön huhtikuussa 2018 virvoitusjuomateollisuuden vero, joka kohdistuu sokeripitoisiin juomiin. Veron tavoitteena on ohjata juomien valmistajia alentamaan tuotteidensa sokeripitoisuuksia ja sitä kautta vaikuttaa erityisesti lasten liikalihavuuteen. Veron piiriin kuuluvat juomat, jotka sisältävät jostakin muusta lähteestä kuin hedelmämehestä, kasvismehusta tai maidosta peräisin olevaa lisättyä sokeria vähintään viisi grammaa 100 millilitraa kohden. Maitopohjaiset juomat, maitoa korvaavat juomat kuten muun muassa soija- ja mantelijuomat, alkoholia korvaavat juomat kuten alkoholiton olut ja viini sekä lääkinnällisiin tai muihin erityistarkoituksiin käytettävät juomat eivät kuulu veron piiriin. Vähintään viisi grammaa sokeria 100 millilitrassa sisältävien juomien vero on noin 20 senttiä ja vähintään kahdeksan grammaa sokeria 100 millilitrassa juomaa sisältävien tuotteiden vero on noin 27 senttiä litralta.

Irlanti otti toukokuun 2018 alusta käyttöön terveysperusteisen sokerilla makeutettujen juomien veron. Veroa kannetaan niistä tullitariffin nimikkeisiin 2009 ja 2202 kuuluvista juomista, jotka sisältävät lisättyä sokeria ja joiden kokonaissokeripitoisuus on vähintään viisi grammaa sokeria 100 millilitrassa. Veroa ei kanneta alkoholittomasta oluesta tai viinistä, soija- tai maitopohjaisista juomista eikä ravintolisistä. Vähintään viisi grammaa sokeria 100 millilitrassa sisältävien juomien vero on 16,26 senttiä ja vähintään kahdeksan grammaa sokeria 100 millilitrassa juomaa sisältävien tuotteiden vero on 24,39 senttiä litralta.

Viron parlamentti hyväksyi vuonna 2017 makeutettujen juomien veron, joka oli tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2018 alusta. Verolakia ei kuitenkaan vahvistettu, vaan se palautettiin takaisin parlamentin käsiteltäväksi. Lakia ei ole toistaiseksi saatettu voimaan. Veron pääasiallisena tarkoituksena oli kannustaa tuottajia vähentämään sokerin ja makeutusaineiden määrää makeutetuissa juomissa sekä auttaa kuluttajia vähentämään käyttämiensä sokerin ja makeutusaineiden määrää. Vero kohdistui juomiin, joissa on vähintään viisi grammaa lisättyä sokeria 100 millilitrassa tai joissa on makeutusainetta. Makeutetut juomat oli määritelty tullitariffin nimikkeiden avulla. Ravintolisät, erityiselintarvikkeet ja lääkinnällisiin tarkoituksiin käytettävät juomat oli vapautettu verosta. Verosta oli tarkoitus vapauttaa Euroopan komission valtioneuvoston kimenetelyssä antaman hyväksynnän jälkeen sokeroimattomat tai makeutusaineettomat hedelmä- ja kasvismehut, maito ja maitovalmisteet sekä maitopohjaiset ja kasvimaitopohjaiset juomat. Vero oli porrastettu sokeripitoisuuden mukaan siten, että vähintään viisi grammaa sokeria 100 millilitrassa sokeria sisältävien juomien vero oli 10 senttiä litralta ja vähintään kahdeksan grammaa sokeria 100 millilitrassa sisältävien juomien vero oli 30 senttiä litralta. Makeutusainetta sisältävän juoman vero oli 10 senttiä litralta makeutusaineen määrästä riippumatta.

Tanskassa oli pitkään käytössä virvoitusjuomavero, jota kannettiin muun muassa kivennäisveistä, limonadeista, mehuista, nektareista ja tiivisteistä. Verosta luovuttiin vuonna 2014 osittain rajakauppaan liittyvien vääristymien vuoksi.

Useiden Euroopan unionin jäsenmaiden lisäksi myös Norjassa kannetaan valmisteveroa lisättyä sokeria tai keinotekoisia makeutusainetta sisältävistä alkoholittomista juomista ja juomatiiivisteistä. Veron määrä on makeutetuille virvoitusjuomille noin 49 senttiä litralta ja juomatiiivisteille noin 299 senttiä litralta. Hedelmiin, marjoihin tai kasviksiin perustuvien lisättyä sokeria sisältämättömien mehujen vero on noin 18 senttiä litralta ja vastaavien juomatiiivisteiden noin 107 senttiä litralta.

1.4 Nykytilan arviointi

Virvoitusjuomien valmisteveroa on korotettu viimeisten 30 vuoden aikana kolme kertaa: vuosina 2011, 2012 ja 2014. Veron reaaliarvo oli laskenut ennen ensimmäistä korotusta, koska virvoitusjuomien valmistevero on kiinteä, paljouteen perustuva vero eikä siihen ollut tehty korotuksia pitkään aikaan. Vuoden 2012 alussa tehdyn viimeisimmän kaikkia virvoitusjuomia koskeneen veronkorotuksen jälkeen yleinen hintataso on noussut 4,6 prosenttia.

Virvoitusjuomaveron veropohja on laaja ja kattaa lähtökohtaisesti kaikki sellaisenaan nautittavat virvoitusjuomat, virvoitusjuomien valmistukseen soveltuvat nestemäiset tuotteet ja kiinteässä muodossa olevat juoma-ainekset. Virvoitusjuomaveron piiristä on rajattu pois vain veron tavoitteen kannalta välttämättömät poikkeukset. Erityisruokavaliot valmistajien käyttötarkoitus on erilainen kuin virvoitusjuomilla, ja vesistä verotuksen ulkopuolella on pääsääntöisesti muuhun tarkoitukseen kuin juotavaksi pakattu vesi. Viimeksi veropohjasta poistettiin maustamattomat kasvipohjaiset maitoa korvaavat juomat sekä jääpalat vuoden 2017 alusta. Muutoksella yhdenmukaistettiin maidon ja toisaalta maitoa korvaavien kasvipohjaisten juomien, kuten muun muassa soijajuoman ja kaurajuoman, verokohtelu.

Tavoitteeltaan valtiontaloudellinen vero porrastettiin vuonna 2014 kahteen verotasoon sokeripitoisuuden perusteella, millä veroon sisällytettiin terveysohjausta sokeripitoisten juomien kulutuksesta sokerittomiin juomiin. Muutosta perusteltiin muun ohella sillä, että suomalaisten sokerin saanti on runsasta ja ylittää lapsilla ja nuorilla saantisuositukset. Työikäisillä miehillä, lapsilla ja nuorilla tärkein sakkaroosin lähde on erilaiset sokeripitoiset juomat.

Valtion ravitsemusneuvottelukunnan vuonna 2014 antamien ravitsemussuosittelusten mukaan janojuomana tulisi käyttää vesijohtovettä, täysmehuja voi nauttia yhden lasillisen päivässä aterian yhteydessä eikä sokeroituja juomia tulisi käyttää säännöllisesti. Neuvottelukunnan erillisissä juomasuosituksissa todetaan sokerien lisäävän juomien energiapitoisuutta, altistavan lihomiselle ja aiheuttavan hampaiden reikiintymistä. Juomista voi saada reilusti energiaa, koska niitä käytetään paljon, eivätkä ne tuota samalla tavalla kylläisyyden tunnetta kuin kiinteät ruoat.

Maailman terveysjärjestö julkaisi vuonna 2016 suosituksia liikalihavuuden ja diabeteksen yleistymisen hillitsemiseksi (WHO 2015: Fiscal Policies for Diet and Prevention of Noncommunicable Diseases; WHO 2016: Report of the Commission on Ending Childhood Obesity). Järjestö suositteli muiden toimenpiteiden ohella tehokkaan sokeripitoisiin juomiin kohdistuvan veron käyttöönottoa kyseisten tuotteiden kulutuksen vähentämiseksi.

Viime vuosina sokeripitoisten juomien kulutus Suomessa näyttää hieman laskeneen ja sokerittomien juomien kasvaneen. Vuonna 2017 virvoitusjuomien kulutuksesta kuitenkin noin kaksi kolmasosaa kohdistui sokeripitoisiin juomiin.

2 Esityksen tavoitteet ja ehdotukset

2.1 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on lisätä valtion verotuloja. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman mukaan verotuksen painopistettä siirretään työn ja yrittämisen verotuksesta erityisesti haittaveroihin. Valtion vuoden 2019 talousarvioesityksestä sopiessaan hallitus päätti elokuussa 2018 korottaa virvoitusjuomaveroa vuositasolla 25 miljoonalla eurolla työn verotusta keventävien perustemuutosten vastapainoksi.

Esityksen tavoitteena on myös vahvistaa veron ohjausvaikutusta sokeripitoisten juomien kulukselta sokerittomiin juomiin painottamalla korotus sokeripitoisiin juomiin.

2.2 Toteuttamisvaihtoehdot

Virvoitusjuomaverotuoton korottaminen 25 miljoonalla vuositasolla voitaisiin toteuttaa myös euromääräisenä tasakorotuksena virvoitusjuomaveron molemmille tuoteryhmille. Tasakorotus tarkoittaisi prosentuaalisesti suurempaa korotusta sokerittomille juomille kuin sokeripitoisille juomille. Tasakorotuksen vaikutus hintoihin olisi euromääräisesti sama kaikilla juomilla, mutta prosentuaalinen hintamuutos riippuisi tuotteen hinnasta.

Virvoitusjuomaveron tarkoitus on ensisijaisesti lisätä valtion verotuloja. Verolla tavoitellaan kuitenkin myös kulutuksen ohjautumista sokeripitoisista juomista sokerittomiin juomiin. Tämän vero-ohjauksen voimistamiseksi esityksessä on päädytty ehdottamaan veron korotuksen painottamista sokeripitoisiin juomiin. Sokerittomien juomien veroa olisi kuitenkin myös perusteltua korottaa inflaatiovaikutuksen huomioimiseksi.

2.3 Ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että kaikkien virvoitusjuomien valmisteveroa korotettaisiin. Veronkorotus ehdotetaan kohdistettavaksi siten, että korotus painottuisi sokeripitoisiin juomiin.

Tavoitellun 25 miljoonan euron virvoitusjuomaveron lisätuoton saamiseksi yli 0,5 grammaa sokeria 100 millilitrassa sisältävien virvoitusjuomien valmisteveroa korotettaisiin viisi senttiä litralta eli 22 sentistä 27 senttiin litralta valmista juomaa. Muiden virvoitusjuomien vero nousisi sentillä 11 sentistä 12 senttiin litralta. Yli 0,5 grammaa sokeria 100 milligrammassa sisältävien kiinteässä muodossa olevien juoma-ainesten valmisteveroa korotettaisiin 32 sentillä 140 sentistä 172 senttiin kilogrammalta ja muiden juoma-ainesten veroa yhdeksällä sentillä 95 sentistä 104 senttiin.

Lain liitteen verotaulukkoon tehtäisiin ehdotettujen veronkorotusten edellyttämät muutokset.

Esityksessä on otettu huomioon vuoden 2019 alusta toteutettavaksi ehdotettu alkoholiverolain muutos, jossa myös hyvin mietojen, enintään 2,8 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävien oluiden, muiden käymisteitse valmistettujen juomien ja etyylialkoholijuomien veroa korotettaisiin. Tarkoituksena on, että virvoitusjuomien ja alkoholiverotuksen piiriin kuuluvien mietojen alkoholipitoisten juomien verokohtelu olisi yhteneväinen.

HE 166/2018 vp

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotetun veronkorotuksen arvioidaan lisäävän virvoitusjuomaveron tuottoa vuosittain 25 miljoonalla eurolla. Ottaen huomioon valmisteverojen maksamisen ajankohdan vuoden 2019 verotuottolisäys olisi kuitenkin noin 23 miljoonaa euroa.

Virvoitusjuomaveron korottaminen nostaisi veron piiriin kuuluvien juomien hintaa ja vähentäisi niiden kulutusta. Veronkorotus lisäisi sokerittomien juomien hintaa arvonlisävero mukaan lukien noin 1,1 senttiä litralta ja sokeripitoisten juomien noin 5,7 senttiä litralta. Juomatiivisteillä veronkorotuksen vaikutus kertaantuu laimennussuhteen perusteella eli tiivisteestä saatavan lopullisen juomamäärän perusteella, jolloin euromääräinen veronkorotus on moninkertainen. Juotavaan määrään nähden juomatiivisteiden verotus olisi kuitenkin jatkossakin neutraali verrattuna sellaisenaan juotavien juomien verotukseen.

Veronkorotuksen hinta- ja kulutusmuutosten arviointia vaikeuttaa se, että veronalaiset tuotteet poikkeavat monin tavoin toisistaan. Keskimäärin veronkorotuksen arvioidaan korottavan sokeripitoisten juomien hintaa noin kolme prosenttia ja sokerittomien hintaa noin prosentin. Hintamuutokset vaihtelisivat kuitenkin merkittävästi riippuen tuotteen lähtöhinnasta. Litrahinnaltaan halvemmille juomille prosentuaalinen vaikutus hintoihin voisi nousta yli 10 prosenttiin, mutta toisaalta kalliille juomille vaikutus hintoihin jäisi vähäiseksi etenkin sokerittomien juomien osalta. Alla olevassa taulukossa on esitetty arvioita hintamuutoksista tyypillisillä esimerkijuomilla. Hintamuutokset on laskettu olettaen, että hinnat nousevat veromuutoksen verran, mutta on mahdollista, että hintamuutokset jäävät pienemmiksi.

Taulukko 3. Veronkorotuksen vaikutus hintoihin esimerkituotteilla

Esimerkijuoma	Hinta 2018, eur/l	Hintamuutos, eur/l	Hintamuutos, %
Sokeripitoiset			
Virvoitusjuoma, keskihinta	1,50	0,06	3,8 %
Virvoitusjuoma, edullinen	0,50	0,06	11,4 %
Appelsiinimehu	1,40	0,06	4,1 %
Mehutiiviste, 1:4	2,00	0,23	11,4 %
Mehutiiviste, 1:8	7,00	0,46	6,5 %
Sokerittomat			
Virvoitusjuoma, sokeriton	1,50	0,01	0,8 %
Kivennäisvesi	1,20	0,01	1,0 %
Mehujuoma, sokeriton	1,20	0,01	1,0 %
Mehutiiviste, sokeriton 1:4	2,00	0,05	2,3 %

Virvoitusjuomaveron korotuksen seurauksena sokeripitoisten virvoitusjuomien kulutuksen arvioidaan vähenevän keskimäärin muutaman prosentin ja sokerittomien juomien tätä vähemmän. Vaikutus riippunee kuitenkin merkittävästi tuoteryhmästä. Sokeripitoisten juomien kulutuksen vähenemän voidaan arvioida olevan tuotteesta riippuen 1—10 prosenttia ja sokerittomien juomien kulutuksen vähenemän 0,5—3 prosenttia. Kulutusmuutosten arvioinnissa on käytetty hintajoustoa -0,9 (Gustavsen 2005: Public Policies and the Demand for Carbonated Soft Drinks: A Censored Quantile Regression Approach). Koska vero vaikuttaa suhteellisesti enemmän litrahinnaltaan halvimpiin tuotteisiin, voidaan arvioida, että useimmiten veronkorotus vähentää keskimäärin enemmän näiden tuotteiden kysyntää. Lisäksi eri tuotteisiin kohdis-

tuvat kuluttajien kulutustottumukset voivat erota toisistaan paljonkin. Tästä syystä myös samanhintaisien tuotteiden kysynät voivat reagoida eri voimakkuuksilla. Veroeron kasvattaminen sokeripitoisten ja sokerittomien juomien välillä saattaa myös lisätä kulutuksen siirtymää sokerittomiin juomiin.

Kuluttajahintaindeksin muutoksen ennustetaan olevan veronkorotuksen takia vajaa 0,02 prosenttiyksikköä suurempi kuin ilman korotusta.

Veronkorotuksesta aiheutuvalla virvoitusjuomien kysynnän alentumisella saattaa olla vaikutuksia kotimaisen juomateollisuuden tuotantomääriin. Veroeron kasvattaminen sokeripitoisten ja sokerittomien juomien välillä voi myös lisätä tuotannon siirtymää sokeripitoisesta juomista sokerittomiin juomiin.

Veronkorotuksesta aiheutuvien hintamuutosten toimeenpano aiheuttaisi yrityksille jonkin verran kertaluonteisia kustannuksia.

Suhteessa käytettävissä oleviin tuloihin virvoitusjuomaveron korotus vaikuttaa eniten pienituloisiin kotitalouksiin, sillä tuloihin suhteutettuna virvoitusjuomavero muodostaa suuremman osuuden käytettävissä olevista tuloista matalammassa tuloluokissa kuin korkeammassa tuloluokissa. Vaikutus kotitalouksien välisiin tuloeroihin on kuitenkin vähäinen. Tilastokeskuksen vuoden 2016 kulutustutkimuksen perusteella arvioituna veronkorotus vähentäisi pienituloisimman tulokymmenyksen käytettävissä olevia tuloja 0,03 prosenttia ja suurituloisimman tulokymmenyksen arviolta 0,01 prosenttia kaikkien kotitalouksien keskiarvon ollessa noin 0,02 prosenttia.

Koska kulutustiedot raportoidaan kotitalouksittain, ei veromuutoksen sukupuolivaikutuksia voida yksiselitteisesti arvioida aineiston perusteella.

Veronkorotuksen toimeenpanoon liittyvistä tietojärjestelmäpäivityksistä aiheutuisi viranomaiselle vähäisiä kertaluonteisia kustannuksia.

3.2 Vaikutukset kansanterveyteen

Esityksellä tavoitellaan valtion verotulojen kartuttamista, minkä lisäksi tavoitteena on vahvistaa vero-ohjausta sokeripitoisten juomien kulutuksesta sokerittomien tuotteiden kulutukseen. Veronkorotuksen oletetaan siirtyvän kuluttajahintoihin, minkä voidaan olettaa vähentävän kulutusta. Veroeron kasvattaminen sokeripitoisten ja sokerittomien juomien välillä saattaa myös lisätä sekä tuotekehityksen että kulutuksen siirtymää sokerittomiin juomiin ja näin vaikuttaa terveyttä edistävasti. Tästä aiheutuvien kustannussäästöjen suuruutta on kuitenkin hyvin vaikea arvioida.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

Esitys liittyy pääministeri Sipilän hallituksen hallitusohjelmaan, jonka veropoliittisen linjauksen mukaan verotuksen painopistettä siirretään työn ja yrittämisen verotuksesta erityisesti haittaveroihin. Valtion vuoden 2019 talousarvioesityksestä sopiessaan hallitus päätti elokuussa 2018 korottaa virvoitusjuomaveroa vuositasolla 25 miljoonalla eurolla työn verotusta keventävien perustemuutosten vastapainoksi.

HE 166/2018 vp

Aikataulusyistä hallituksen esityksestä ei ole järjestetty lausuntokierrosta. Esitysluonnos on kuitenkin toimitettu lainsäädännön arviointineuvostolle.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2019 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Esitys liittyy myös samanaikaisesti annettavaan hallituksen esitykseen laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta. Sokeripitoisten virvoitusjuomien veron korotus on mitoitettu sellaiseksi, että virvoitusjuomien ja hyvin vähän alkoholia sisältävien alkoholijuomien verokohtelu olisi yhteneväinen.

6 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2019 alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

virvoitusjuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan virvoitusjuomaverosta annetun lain (1127/2010) liite, sellaisena kuin se on laissa
1535/2016, seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 _____.

Helsingissä 4 päivänä lokakuuta 2018

Pääministeri

Juha Sipilä

Valtiovarainministeri Petteri Orpo

HE 166/2018 vp

VEROTAULUKKO

Liite

Tullitariffin nimike	Tuote	Tuoteryhmä	Veron määrä
2009	Käymättömät ja lisättyä alkoholia sisältämättömät hedelmämehut (myös rypäleen puristemehu "grape must") ja kasvimehut, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät: (alkoholipitoisuus enintään 0,5 tilavuusprosenttia)	1	27,0 snt/l
	- sokeriton	1A	12,0 snt/l
2106:sta	Muualle kuulumattomat elintarvikevalmisteet: – alkoholia sisältämättömät tai enintään 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävät tuotteet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi juomien valmistukseen: – – kiinteässä muodossa olevat juoma-ainekset	2	1,72 €/kg
	- sokeriton	2A	1,04 €/kg
	– – muut	3	27,0 snt/l
	- sokeriton	3A	12,0 snt/l
2201	Vesi, myös luonnon tai keinotekoinen kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön ja maustamaton; jää ja lumi: – ei kuitenkaan jää eikä lumi	4A	12,0 snt/l
2202	Vesi, myös kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä tai maustettu, ja muut alkoholittomat juomat, ei kuitenkaan nimikkeeseen 2009 hedelmä- tai kasvimehut: (alkoholipitoisuus enintään 0,5 tilavuusprosenttia) – ei kuitenkaan maustamattomat kasvipohjaiset juomat	5	27,0 snt/l
	- sokeriton	5A	12,0 snt/l
2204:stä	Tuoreista rypäleistä valmistettu viini, myös väkevöity viini; rypäleen puristemehu (grape must), muu kuin nimikkeeseen 2009 kuuluva: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia) – alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia	6	27,0 snt/l
	- sokeriton	6A	12,0 snt/l
2205:sta	Vermutti ja muu tuoreista viinirypäleistä valmistettu viini, joka on maustettu kasveilla tai aromaattisilla aineilla: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia) – alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia	7	27,0 snt/l

HE 166/2018 vp

	- sokeriton	7A	12,0 snt/l
2206:sta	Muut käymisen avulla valmistetut juomat (esim. siideri, päärynäviini ja sima); käymisen avulla valmistettujen juomien sekoitukset sekä käymisen avulla valmistettujen juomien ja alkoholiittomien juomien sekoitukset, muualle kuulumattomat: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia)		
	– alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia, ei kuitenkaan oluen ja alkoholiittomien juomien sekoitukset	8	27,0 snt/l
	- sokeriton	8A	12,0 snt/l
2208:sta	Denaturoimaton etyylialkoholi (etanoli), alkoholipitoisuus pienempi kuin 80 tilavuusprosenttia; väkevät alkoholijuomat, liköörit ja muut alkoholipitoiset juomat: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia)		
	– juomat, alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia:		
	– – hiilihapotetut	9	27,0 snt/l
	- sokeriton	9A	12,0 snt/l
	– – muut	10	27,0 snt/l
	- sokeriton	10 A	12,0 snt/l
3302:sta	Hyvänhajuisten aineiden seokset sekä yhteen tai useampaan tällaiseen aineeseen perustuvat seokset (myös alkoholiliuokset), jollaisia käytetään raaka-aineena teollisuudessa; muut hyvänhajuisiin aineisiin perustuvat valmisteet, jollaisia käytetään juomien valmistukseen:		
	– jollaisia käytetään elintarvike- tai juomateollisuudessa:		
	– – jollaisia käytetään juomateollisuudessa, alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia	11	27,0 snt/l
	- sokeriton	11A	12,0 snt/l
3824:stä	Kemialliset tuotteet ja kemian- tai siihen liittyvän teollisuuden valmisteet (myös jos ne ovat luonnontuotteiden seoksia), muualle kuulumattomat:		
	– juomien valmistukseen soveltuvat kivennäissuolaliuokset	12	27,0 snt/l
	- sokeriton	12A	12,0 snt/l

Laki**virvoitusjuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan virvoitusjuomaverosta annetun lain (1127/2010) liite, sellaisena kuin se on laissa 1535/2016, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

VEROTAULUKKO

Tullitariffin nimike	Tuote	Tuoteryhmä	Veron määrä
2009	Käymättömät ja lisättyä alkoholia sisältämättömät hedelmämehut (myös rypäleen puristemehu "grape must") ja kasvismehut, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät: (alkoholipitoisuus enintään 0,5 tilavuusprosenttia)	1	22,0 snt/l
	- sokeriton	1A	11,0 snt/l
2106:sta	Muualle kuulumattomat elintarvikevalmisteet: – alkoholia sisältämättömät tai enintään 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävät tuotteet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi juomien valmistukseen:		
	– kiinteässä muodossa olevat juoma-ainekset	2	1,4 €/kg
	- sokeriton	2A	95 snt/kg
	– muut	3	22,0 snt/l
	- sokeriton	3A	11,0 snt/l
2201	Vesi, myös luonnon tai keinotekoinen kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön ja maustamaton; jää ja lumi: – ei kuitenkaan jää eikä lumi	4A	11,0 snt/l
2202	Vesi, myös kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä tai maustettu, ja muut alkoholittomat juomat, ei kuitenkaan nimikkeen 2009 hedelmä- tai kasvismehut: (alkoholipitoisuus enintään 0,5 tilavuusprosenttia) – ei kuitenkaan maustamattomat kasvipohjaiset juomat	5	22,0 snt/l
	- sokeriton	5A	11,0 snt/l

HE 166/2018 vp

2204:stä	Tuoreista rypäleistä valmistettu viini, myös väkevöity viini; rypäleen puristemehu (grape must), muu kuin nimikkeeseen 2009 kuuluva: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia)		
	– alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia	6	22,0 snt/l
	- sokeriton	6A	11,0 snt/l
2205:sta	Vermutti ja muu tuoreista viinirypäleistä valmistettu viini, joka on maustettu kasveilla tai aromaattisilla aineilla: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia)		
	– alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia	7	22,0 snt/l
	- sokeriton	7A	11,0 snt/l
2206:sta	Muut käymisen avulla valmistetut juomat (esim. siideri, päärynäviini ja sima); käymisen avulla valmistettujen juomien sekoitukset sekä käymisen avulla valmistettujen juomien ja alkoholittomien juomien sekoitukset, muualle kuulumattomat: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia)		
	– alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia, ei kuitenkaan oluen ja alkoholittomien juomien sekoitukset	8	22,0 snt/l
	- sokeriton	8A	11,0 snt/l
2208:sta	Denaturoimaton etyylialkoholi (etanoli), alkoholipitoisuus pienempi kuin 80 tilavuusprosenttia; väkevät alkoholijuomat, liköörit ja muut alkoholipitoiset juomat: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia)		
	– juomat, alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia:		
	– – hiilihapotetut	9	22,0 snt/l
	- sokeriton	9A	11,0 snt/l
	– – muut	10	22,0 snt/l
	- sokeriton	10 A	11,0 snt/l
3302:sta	Hyvänhajuisten aineiden seokset sekä yhteen tai useampaan tällaiseen aineeseen perustuvat seokset (myös alkoholiliuokset), jollaisia käytetään raaka-aineena teollisuudessa; muut hyvähajuisiin aineisiin perustuvat valmisteet, jollaisia käytetään juomien valmistukseen:		
	– jollaisia käytetään elintarvike- tai juomateollisuudessa:		
	– – jollaisia käytetään juomateollisuudessa, alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia	11	22,0 snt/l
	- sokeriton	11A	11,0 snt/l

HE 166/2018 vp

3824:stä	Kemialliset tuotteet ja kemian- tai siihen liittyvän teollisuuden valmisteet (myös jos ne ovat luonnontuotteiden seoksia), muualle kuulumattomat:		
	– juomien valmistukseen soveltuvat kivennäissuolaliuokset	12	22,0 snt/l
	- sokeriton	12A	11,0 snt/l

HE 166/2018 vp

Ehdotus

VEROTAULUKKO

Tullitariffin nimike	Tuote	Tuoteryhmä	Veron määrä
2009	Käymättömät ja lisättyä alkoholia sisältämättömät hedelmämehut (myös rypäleen puristemehu "grape must") ja kasvismehut, myös lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävät: (alkoholipitoisuus enintään 0,5 tilavuusprosenttia)	1	27,0 snt/l
	- sokeriton	1A	12,0 snt/l
2106:sta	Muualle kuulumattomat elintarvikevalmisteet: – alkoholia sisältämättömät tai enintään 1,2 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävät tuotteet, jotka on tarkoitettu käytettäväksi juomien valmistukseen: – – kiinteässä muodossa olevat juoma-ainekset	2	1,72 €/kg
	- sokeriton	2A	1,04 €/kg
	– – muut	3	27,0 snt/l
	- sokeriton	3A	12,0 snt/l
2201	Vesi, myös luonnon tai keinotekoinen kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältämätön ja maustamaton; jää ja lumi: – ei kuitenkaan jää eikä lumi	4A	12,0 snt/l
2202	Vesi, myös kivennäisvesi ja hiilihapotettu vesi, lisättyä sokeria tai muuta makeutusainetta sisältävä tai maustettu, ja muut alkoholittomat juomat, ei kuitenkaan nimikkeen 2009 hedelmä- tai kasvismehut: (alkoholipitoisuus enintään 0,5 tilavuusprosenttia) – ei kuitenkaan maustamattomat kasvipohjaiset juomat	5	27,0 snt/l
	- sokeriton	5A	12,0 snt/l
2204:stä	Tuoreista rypäleistä valmistettu viini, myös väkevöity viini; rypäleen puristemehu (grape must), muu kuin nimikkeeseen 2009 kuuluva: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia) – alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia	6	27,0 snt/l
	- sokeriton	6A	12,0 snt/l
2205:sta	Vermutti ja muu tuoreista viinirypäleistä valmistettu viini, joka on maustettu kasveilla tai aromaattisilla aineilla: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia) – alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia	7	27,0

HE 166/2018 vp

			snt/l
	- sokeriton	7A	12,0 snt/l
2206:sta	Muut käymisen avulla valmistetut juomat (esim. siideri, päärynäviini ja sima); käymisen avulla valmistettujen juomien sekoitukset sekä käymisen avulla valmistettujen juomien ja alkoholittomien juomien sekoitukset, muualle kuulumattomat: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia)		
	- alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia, ei kuitenkaan oluen ja alkoholittomien juomien sekoitukset	8	27,0 snt/l
	- sokeriton	8A	12,0 snt/l
2208:sta	Denaturoimaton etyylialkoholi (etanoli), alkoholipitoisuus pienempi kuin 80 tilavuusprosenttia; väkevät alkoholijuomat, liköörit ja muut alkoholipitoiset juomat: (alkoholipitoisuus yli 0,5 tilavuusprosenttia)		
	- juomat, alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia:		
	-- hiilihapotetut	9	27,0 snt/l
	- sokeriton	9A	12,0 snt/l
	-- muut	10	27,0 snt/l
	- sokeriton	10 A	12,0 snt/l
3302:sta	Hyvänhajuisten aineiden seokset sekä yhteen tai useampaan tällaiseen aineeseen perustuvat seokset (myös alkoholiliuokset), jollaisia käytetään raaka-aineena teollisuudessa; muut hyvänhajuisiin aineisiin perustuvat valmisteet, jollaisia käytetään juomien valmistukseen:		
	- jollaisia käytetään elintarvike- tai juomateollisuudessa:		
	-- jollaisia käytetään juomateollisuudessa, alkoholipitoisuus enintään 1,2 tilavuusprosenttia	11	27,0 snt/l
	- sokeriton	11A	12,0 snt/l
3824:stä	Kemialliset tuotteet ja kemian- tai siihen liittyvän teollisuuden valmisteet (myös jos ne ovat luonnontuotteiden seoksia), muualle kuulumattomat:		
	- juomien valmistukseen soveltuvat kivennäissuolaliuokset	12	27,0 snt/l
	- sokeriton	12A	12,0 snt/l